

1/2017

FASTEAKSJONEN 2017

- Rett til mat, rett til utvikling

**Caritas
Norge**

Kjære Caritas-venn

2016 vil stå som et av de viktigste årene i Colombias historie. Fredsavtalen som ble signert kan bety slutten på en krig som har vart i et halvt århundre. Fredsprisen til president Santos og det colombianske folket styrket ytterligere håpet og arbeidet mot en bærekraftig fred i Colombia. Samtidig fortsetter krigene i Midtøsten med full styrke, og sender familier på flukt til nabolandene og til Europa.

Mens mange politiske ledere har sittet handlingslammet under flyktningkrisen, har vanlige mennesker stilt opp og bidratt med det de kan. Caritas håper 2017 blir et år der mange fortsetter å engasjere seg for dem som har det vanskeligst, ved å vise omsorg for mennesker her hjemme i Norge, eller ved bidra til å lindre nød og håpløshet ute i verden.

Blant de største urettene i verden i dag er sult og underernæring. Allerede før noen barn blir født, er det bestemt at de vil tape i livet. Fordi mødrene deres ikke får nok mat før fødselen eller har nok mat å gi til en nyfødt, blir mange barn så underernærte at det hemmer deres videre utvikling. Fenomenet kalles stunting. Ny forskning publisert i det anerkjente medisinske tidsskriftet The Lancet viser hvordan sult bremser utviklingen av barns hjerne og fysikk. Får ikke barna hjelp innen de første tusen dagene av livet, kan skadene være uopprettelige.

I dag risikerer 250 millioner barn under fem år å ikke få utvikle seg normalt på grunn av underernæring og ekstrem fattigdom. I praksis er de frarøvet muligheten til å kunne klare seg godt senere i livet. Deres evne til å lære blir redusert, og de vil gjøre det dårligere på skolen og i arbeidslivet enn barn som har fått nok mat. En slik tapt generasjon gjør det samtidig vanskelig for utviklingsland å skape økonomisk vekst og samfunnsutvikling. Det er mulig å utrydde under- og feilernæring. For å få til det, må vi øke matproduksjonen i deler av verden, og sikre fattige familier nok inntekt til tilstrekkelig og næringsrik mat. Å bidra til at alle barn kan få lov til å spise seg sunne og mette, er et av Caritas Norges hovedmål.

En ekstern evaluering, bestilt av Norad i 2016, viste at Caritas Norge er blant de mest effektive bistandsorganisasjonene i Norge. Arbeidet vårt gir synlige resultater i de landene vi jobber. Blant familier i Zambia, støttet av Caritas, har andelen som spiser tre måltider om dagen gått fra fire til 74 prosent på bare tre år. De neste fire årene har Caritas Norge som mål å sørge for økt matsikkerhet og forbedret ernæring for over én million mennesker. Vi håper du vil gjøre en innsats sammen med oss, for å gi alle barn like muligheter til en god fremtid.

Med vennlig hilsen

Martha R. Skretteberg

Martha Rubiano Skretteberg
Generalsekretær i Caritas Norge

REDAKSJON:

Caritas Norge v/Birgit Vartdal

COVER:

CRS/Michael Stulman

Opplag:

5800

PRODUKSJON:

mediateam.no

TRYKK:

Thure Trykk AS

Denne trykksaken
er Svanemerket.

INNSAMLING:

Caritas Norge ble både i 2014 og i 2015 vurdert av bladet Kapital til å være blant hjelpeorganisasjonene i Norge som bruker innsamlede midler mest effektivt.

Kommentarer eller innspill til redaksjonen?
Ønsker du å kjøpe annonse?
Send en e-post til birgit.vartdal@caritas.no

FASTEAKSJONEN 2017

Sult hemmer barns utvikling. Ved å støtte årets fasteaksjon, bidrar du til at flere barn får spise seg mette!

side 4-5

GODE RESULTATER I ZAMBIA

Norad har kontrollert kvaliteten på Caritas Norges bistandsarbeid i Zambia, og gitt oss toppkarakterer.

side 6-7

PÅ FLUKT FRA BOKO HARAM

Caritas har vært på besøk i verdens fattigste land. Niger ligger i Sahel-regionen og er preget av klimaendringene og av trusler fra terrorgrupper som Boko Haram.

side 8-9

NYTT OM VERDEN

Globale nyheter fra Caritas

side 10-11

COLOMBIA FRA KRIG TIL FRED

Caritas har spurt colombianske ungdommer hva de tenker om fremtiden i landet etter over 50 år med krig.

side 12-13

NYTT OM CARITAS I NORGE

Mangel på informasjon gjør at integreringen i Norge går for langsomt.

side 14-15

Brian i full aktivitet utenfor familiens hus i Nairobi (Foto: Philip Laubner /CRS.)

SULT HEMMER BARNS UTVIKLING

Av Ingrid Finess Evensmo, programkoordinator i Caritas Norge

Nesten 250 millioner barn under fem år risikerer å få sin framtid ødelagt fordi de ikke har nok mat. Men en verden uten sult er mulig!

At Brian Njoroge er en aktiv fireåring er bemerkelsesverdig. Da hans mor brakte han til et helsesenter, drevet av amerikanske Caritas (CRS) i Kenya, var han en apatisk ettåring. Han hverken smilte eller kommuniserte med andre på annen måte. Ved senteret ble det oppdaget at Brian var forsinket i sin utvikling og at han var underernært. De startet derfor med å gi han næringstillegg som skulle hjelpe ham med å vokse. I tillegg gjorde sykepleierne ulike øvelser sammen med Brian, for å stimulere hjernen hans og hans motoriske utvikling. I dag er Brian fire år og er en glad og sosial gutt. Foreldrene hans forteller at de nå kan gjøre ting sammen som de ikke hadde muligheten til tidligere. Han har gjort store framskritt, forteller søster Pauline.

Svekket læreevne

Både barnets vekst og hjerne tar skade av for lite mat de første tusen dagene av livet. Veksthemning, eller såkalt «stunting», er et enormt problem som rammer 43 prosent av barn i utviklings- og mellominntektsland, ifølge en ny studie publisert i det anerkjente medisinske tidsskriftet The Lancet.

Barn som er stunted har en høyde som er tydelig

lavere enn gjennomsnittet for deres alder. Nå viser også forskningen at underernæring har en klar effekt på hjernen de første leveårene. Røntgenbilder av barn som er stunted viser færre nerveforbindelser i hjernen enn barn som har vokst normalt. Dette betyr at deres kognitive evner, det vil si mentale funksjoner som evnen til å lære, har blitt skadet.

Alle barn bør vokse 25 cm i løpet av sitt første leveår, og 12 cm det andre leveåret. Hvis barn er stunted i en alder av to år, er det usannsynlig at de vil ta igjen sine jevnaldrende i høyde.

Store konsekvenser

Ifølge The Lancet, kan det være mulig å ta igjen noe av høyden også etter fylte to år, men det er fremdeles usikkert om det da er mulig å unngå permanente kognitive skader. Ofte får stunting dermed konsekvenser for barna senere i livet. De får problemer med å henge med på skolen, og med å skaffe seg arbeid når de blir voksne. Beregninger viser at de mister en fjerdedel av sin framtidige inntekt. Dette betyr at selv om alle barn får en utdanning, har likevel ikke alle de samme mulighetene til å lykkes.

Underernæring er den største årsaken til stunting. Barn kan bli født av en feilernært mor og har dermed ikke fått vokse ordentlig i magen, eller de kan ha fått for lite mat og næring de første leveårene. Stunting kan også komme som et resultat av gjentatte infeksjoner med diaré på steder der de sanitære forholdene er dårlige. Dette betyr at selv om alle barn fikk gå på skole og ta en utdanning, har likevel ikke alle de samme mulighetene til å lykkes.

Flere får spise seg mette

Å bidra til at alle barn får spise seg mette, er et av Caritas Norges hovedmål. I fjor hjalp vi om lag en halv million mennesker i Afrika, Asia og Latin-Amerika til et bedre liv. De neste fire årene har Caritas Norge som målsetning å sørge for økt matsikkerhet og forbedret ernæring for minst en million mennesker. Caritas Norge har matsikkerhetsprosjekter i DR Kongo, El Salvador, Malawi, Sri Lanka, Uganda og Zambia.

13 år gamle Maneno fra landsbyen Alio i Nord-Uganda forteller at både hun og hennes tre yngre søsken spiser bedre etter at moren, som er alenemor, begynte som deltaker i Caritas' program.

I dag er Brian fire år og er en glad og sosial gutt. Men som ettåring var han tydelig preget av å være underernært. Det forteller søster Pauline i amerikanske Caritas, CRS.
(Foto: Philip Laubner / CRS.)

– Nå har vi god mat. Moren min bruker pengene, som hun tjener på å selge grønnsaker fra den nye grønnsakhagen, til å kjøpe fisk eller kjøtt minst en gang i uken. Før spiste vi dette bare ved store høytider som påske og jul. Nå har vi også kokeolje, såpe, salt, sukker, fyrstikker og andre ting vi trenger på kjøkkenet, sier Maneno.

Manenos mor og andre bønder i programmet har fått opplæring i bærekraftige og mer effektive jordbruksteknikker, bevaring av vann, husdyrhold og lagring av frø og avlinger. Innimellom hjelper Maneno moren med arbeidet i grønnsakhagen. Inntektene fra hagen bidrar også til å betale skolepenger for henne og søsknene.

– Vi er til og med i godt humør når vi går til skolen, og der blir vi ikke sultne så fort som før. Søsknene mine er glade, og nå konkurrerer vi om å dyrke mest grønnsaker, forteller hun.

Fra ett til tre måltider per dag

I Nord-Uganda, er utbredelsen av underernæring alarmende høy. 44 prosent av barna regnes som stunted (FAO 2013). Caritas jobber med å øke tilgangen til mat og inntekter for 6000 fattige familier i Uganda.

– I løpet av de siste årene, har de fleste husholdningene i programmet gått fra å spise ett måltid om dagen til to til tre måltider om dagen. I tillegg har familiene en mer variert diett. Dette er tegn på at barnas ernærings situasjon forbedres, sier Marit Sørheim. Hun leder Caritas Norges internasjonale avdeling.

*Både barns vekst
og hjerne tar skade
av for lite mat
de første tusen dagene
av livet.*

Også i Zambia kan Caritas Norge vise til svært gode resultater av sitt arbeid. Blant familier i Zambia støttet av Caritas, har andelen som spiser tre måltider om dagen gått fra fire til 74 prosent på bare tre år.

En verden uten sult er mulig!

Å utrydde stunting er først og fremst en moralsk forpliktelse. Men det er også

dokumentert å være bra for landenes økonomi. Kostnadene av stunting for enkelte lands bruttonasjonalprodukt er beregnet til å være lik det dobbelte av landenes utgifter til helsehjelp, ifølge studien i the Lancet.

Hvilke barn rammes i dag? I Afrika sør for Sahara risikerer hele 66 prosent av barna å ikke oppnå full utvikling på grunn av stunting og fattigdom. I Sør-Asia er tallet 65 prosent og i Karibia og Sør-Amerika 18 prosent. Barn som lever i fattige hjem i mellominntekts- og rike land er også utsatt for risiko.

– Den eneste måten vi kan snakke om like muligheter for alle barn, er hvis vi utrydder stunting. I dag er ulikhet bakt inn i hjernen til 25 prosent av verdens barn før de fyller fem år, sa presidenten for Verdensbanken, Jim Yong Kim, nylig.

Han mener at med målrettet innsats kan verden halvere stunting innen de neste syv årene, og utrydde fenomenet innen 2030, slik FNs bærekraftsmål slår fast.

Ved å støtte årets fasteaksjon, bidrar du til at flere barn får spise seg mette!

Gode resultater i **ZAMBIA-PROGRAMMET**

Norad, direktoratet for utviklingssamarbeid, har evaluert Caritas Norges bistandsarbeid i Zambia. Konklusjonen er at organisasjonen er kostnadseffektiv, har god økonomistyring og gode resultater.

Caritas Norges program i Zambia er brukt som eksempel, og konsulentene besøkte våre partnere Caritas Zambia og Caritas Mpika.

– Vi er svært fornøyd med resultatene fra organisasjonsgjennomgangen, og konklusjonene fra gjennomgangen er i tråd med de gode resultatene vi ser på bakken i Zambia og i andre programland, sier generalsekretær i Caritas Norge, Martha Rubiano Skretteberg.

Caritas og tre andre norske organisasjoner ble evaluert av et svensk konsultentselskap på oppdrag for Norad. Formålet med denne typen gjennomganger er å sikre at organisasjoner som mottar statlige midler har nødvendig kapasitet og leverer tilfredsstillende resultater. Organisasjonene ble vurdert ut fra resultater, effektivitet, merverdi og administrativ kapasitet til å håndtere programmer. Gjennomgangen av Caritas Norge viser at det er en tydelig sammenheng mellom resultater oppnådd og systemer for oppfølging av aktivitetene:

“The systems for monitoring and collecting results in the Norad funded program is impressive with detailed information available on results achieved” (p. 16).

Hjelper familier på landsbygda

Caritas Norge har jobbet i Zambia siden 2002, hovedsakelig i Nord-Zambia. Målgruppen i denne programperioden er 3 000 fattige familier på landsbygda. På tre år, fra 2013 til 2016, økte antallet familier som spiser tre måltider om dagen fra fire prosent til 74 prosent, noe som tydelig viser fremgang. 98 prosent av familiene hadde økt inntekt. Det har også vært en markant økning i andelen familier som nå bruker miljøvennlige jordbruksteknikker. Mange forteller at de spiser sunnere.

Merverdi handler om hvilken verdi vi som norske bistandsmottakere tilfører partnerorganisasjoner og prosjekter i sør utover pengestøtte. Gjennomgangen viser at Caritas Norge har en tydelig merverdi i Zambiaprogrammet:

“Caritas Norway provides a clear added value in several ways; by ensuring high quality in the projects, especially in terms of RBM (ed. results based monitoring), by providing access to networks for partners, and by ensuring that Norwegian priorities in development cooperation are considered and providing quality assurance” (p. 10).

Legger vekt på lokal forankring

– Helt siden oppstarten av programmet har Caritas Norge lagt vekt på lokal forankring, og på å styrke kapasiteten til partnere. Gjennom en styringsgruppe som består av partnere i Zambia og Caritas Norge, tas viktige beslutninger i felleskap og møtene er en viktig arena for erfaringsutveksling, forteller programrådgiver Aina Østreng.

Organisasjonsgjennomgangen har også anbefalinger til forbedringer både til Caritas Norge og partnere i Zambia. Anbefalingene til Caritas Norge gikk i hovedsak ut på at organisasjonen bør forbedre retningslinjer for innkjøp og systematisering av arbeidet med å styrke partner. Til partnere i Zambia gikk anbefalingene hovedsakelig på forbedring av verktøy og rutiner på økonomi/innkjøpssiden.

– Disse anbefalingene er viktige i arbeidet med å styrke organisasjonene. Vi er allerede i gang med å forbedre mange av de identifiserte svakhetene, forteller Skretteberg.

Kilde: Swedish Development Advisers (SDA) “Review of four organisations with Grant Agreements with Norad” 16/11/2016

HVA ER DET MEST IMPONERENDE RESULTATET DU HAR SETT I ZAMBIA?

Programrådgiver Aina Østreng som har hatt ansvar for programmet siden 2012

– Det er vanskelig å plukke ut et resultat. Jeg har hørt personer med hiv/aids fortelle om hvordan livet deres har blitt endret fra å ligge hjemme til å fungere i arbeidslivet. Jeg har også hørt mange historier som Emilios historie, om fattige bønder som ved hjelp av et lite lån har klart å øke inntekten sin betraktelig og dermed skapt et bedre liv for seg og familien.

Dag Albert Bårnes, nåværende leder for økonomi og administrasjonsavdelingen, tidligere ansvarlig for Zambia-programmet i perioden 2002-2012

– Jeg er mest stolt av resultatene etter presidentvalget i 2011. Ifølge en rapport i etterkant av valget, mente hele én av tre zambiere at det fredelige valgsiftet skyldtes Caritas sitt arbeid med valgovervåking og stemmeopplæring. Valgovervåkingen bidro til at Zambia for første gang opplevde et demokratisk presidentskifte uten vold.

EMILIO: LIVET ER BLITT BEDRE

– Jeg og min familie har fått et bedre liv på grunn av støtten fra Caritas, forteller bonden Emilio Kunda fra Katibunga sogn i Mpika bispedømme i Nord-Zambia.

Emilio ble med i Caritas Norge sitt program i 2013 da han fikk låne tre kyllinger og fikk opplæring i kyllingoppdrett, bærekraftige jordbruksteknikker og entreprenørskap. Han har seks barn. Han forteller at han hadde lite erfaring med husdyrhold og avl fra før. Allerede i 2014 hadde han 68 kyllinger. En viktig del av opplæringen er å unngå

sykdommer, og bøndene bruker i så stor grad som mulig enkle teknikker og naturlige vaksiner og medisiner.

– Nå avler jeg frem over 100 kyllinger i året, sier Emilio entusiastisk. Kyllingene selges for 40-50 norske kroner. De selges både ved besøk, langs veien og i

nærmeste by (Mpika). Emilio har opparbeidet seg et godt rykte som oppdretter. Zambiere spiser mye kylling, og såkalt «village chicken» er godt likt fordi de smaker mye.

Emilio dyrker også løk som han selger på det lokale markedet. I tillegg har han laget en fiskedam og driver birøkt på eget initiativ. Fiske (tilapia) er foreløpig mest for familiens eget konsum. Som mange zambiere har han også en liten grønnsakhage rett utenfor huset. Å diversifisere inntekten er viktig i et land som Zambia fordi bøndene er svært utsatt for klimaendringer. Hvis en avling feiler totalt på grunn av for eksempel tørke, har bonden uansett inntekt fra andre aktiviteter.

Emilio forteller at han har brukt den økte inntekten til å sende alle barna på skole og bygge nytt og bedre hus.

– Jeg og familien har det lettere nå, med stabil inntekt og tilgang på ernæringsrik mat. Vi er Caritas Norge evig takknemlig, sier han.

Foto: Caritas Norge

Hvis regnet kommer som normalt, har vi ofte bare nok mat til fire til fem måneder av året, forteller ekteparet Ousmane og Calette, her avbildet med et av sine fire barn. (Foto: Caritas Norge)

PÅ FLUKT FRA BOKO HARAM

Av Aina Østreng, programkoordinator i Caritas Norge

– Da Boko Haram angrep, flyktet alle i landsbyen hals over hode. Flere ble drept og jeg husker ikke hvordan jeg kom meg bort.

Isa Maria Blamadala (36) (bildet til høyre), som Caritas nylig møtte i Diffa, forteller om en dramatisk flukt fra hjembygden, som ligger sju til åtte kilometer øst for Diffa, ved elven Komadougou Yobe, som følger grensen mot Nigeria et langt stykke.

Til tross for at familien ble spredt, klarte de seg alle sammen. Nå har hun og familien bodd ni måneder i en flyktningleir. Isa har fem barn, fire gutter og en jente. Bare to av dem går på skole.

Niger ligger i Sahel-regionen og er et av verdens fattigste land. Klimaendringene truer, og det samme gjør islamistiske terrorgrupper som Boko Haram. I tillegg er Niger transittland for migranter på vei til Europa. IOM rapporterer om at over 300 000 migranter passerte gjennom Niger på vei mot Nord-Afrika og Europa i 2016. Mellom 15 og 20 prosent av migrantene er fra Niger, flertallet er fra andre vestafrikanske land.

Mangler mat

Til tross for at Diffa er det minst produktive jordbruksområdet i hele Niger, lever så og si hele befolkningen i Diffaregionen av jordbruk

og til dels husdyrhold. Men den karrige jorden gjør folk som bor der spesielt utsatt for sult og underernæring. Landområdene langs elven er blant de mer fruktbare områdene i regionen, og et område mange har flyktet fra. Unntakstilstanden som ble innført i Diffa-regionen i 2015, er delvis opphevet, men ikke for områdene langs elven der det fortsatt er ulovlig for sivile å oppholde seg. Boko Haram utfører stadige angrep inn i Niger fra sine baser langs elven. Økt militær tilstedeværelse langs grensen har ikke maktet å drive Boko Haram tilbake. En viktig overlevelsesstrategi for befolkningen ved dårlige avlinger, er å migrere til Nigeria for sesongarbeid. Sikkerhetssituasjonen gjør nå dette umulig, og fører til økt matmangel for både vertsbefolkningen og de fordrevne. Dette kommer i tillegg til at en del bønder, som eier jord langs elven, ikke kan dyrke grunnet forbudet mot å bevege seg inn i denne sonen.

Isa og mannen dyrket mais, løk og paprika i hjembygden. Isa beskriver et liv der de hadde alt de trengte. Nå er de avhengige av hjelpeorganisasjoner.

– Hvis det blir fred, kan vi reise tilbake, det er ingen framtid her, sier hun. Isa laget tidligere mat som hun solgte, og savner muligheten til å arbeide.

Det fattigste landet i verden

Niger er rangert nederst på de fleste internasjonale sult og fattigdomsindekser, og årsakene til fattigdommen skyldes en rekke sammensatte faktorer som en svak stat med manglende kontroll over deler av landet, mangel på arbeidsplasser, klimaendringer og befolkningsøkning. Mer enn 60 prosent av befolkningen lever under fattigdomsgrensa og det er kronisk matmangel i store deler av landet. 80 prosent av befolkningen er bønder som er avhengig av jordbruk for overlevelse, noe som stadig blir vanskeligere på grunn av klimaendringer som har ført til forørkning og degradert jord. Niger har verdens raskest voksende befolkning og hver kvinne får i snitt 7,1 barn, noe som legger ytterligere press på allerede knappe ressurser.

Caritas Norge i Niger

Caritas Norge støtter et prosjekt i Diffa

som bidrar til å forbedre levevilkårene til 2 000 internt fordrevne husholdninger og vertshusholdninger. Prosjektet gir akutt matvarehjelp og støtte til husdyr til 14 000 mennesker gjennom kontantoverføringer. Takket være denne hjelpen, har flere familier fått mulighet til å dekke sine basisbehov på kort sikt og i tillegg investere i inntektsskapende aktiviteter eller drive husdyrhold. I en så usikker hverdag som husholdningene i Diffa opplever, er dette helt nødvendig hjelp for å kunne overleve. De aller fleste har måttet la avlingene eller forretningene sine være igjen da de flyktet. I tillegg planlegger Caritas Norge å jobbe mer langsiktig fremover, med fokus på matsikkerhet og motstandsdyktighet mot klimaendringer. Caritas Niger arbeider i store deler av den mest tettbefolkede delen av Niger, og har en rekke langsiktige og humanitære prosjekter.

Lærer å dyrke mer effektivt

Ekteparet Ousmane og Calette bor i Makalondi kommune med sine fire barn og storfamilien på totalt 30 personer. To av barna går på skole.

– Hvis vi er heldige har vi nok mat til fire til fem måneder av året, forteller de.

Hovedutfordringer i området er at jorda har blitt degradert og er mye mindre fruktbar enn den var før.

– Det kommer ikke nok regn og det som kommer er uforutsigbart, sier Ousmane.

Gjennom et Caritas-prosjekt har ekteparet lært å dyrke mer effektivt, for eksempel ved å lage små hull, slik at vannet trekker inn i jorda (bedre irrigasjon), plante på linje og lage organisk kompost. Med disse teknikkene, har produksjonen bedret seg noe. Familien har nå mat en til to måneder lenger enn tidligere.

Krise i hele Sahel

Det er en alvorlig humanitær krise i hele Sahel-regionen som utgjør det tørre savannebeltet rundt Sahara-ørkenen. Forfølgelse, væpnet konflikt, befolkningsvekst, klimaendringer og fattigdom preger de ni landene i regionen, inkludert Niger. 23,5 millioner mennesker

sulter, minst seks millioner av disse har akutt behov for matvarehjelp og 5,8 millioner barn er underernært (OCHA, februar 2016).

Den mest akutte humanitære krisen er i området rundt Tsjadsjøen, omgitt av Nigeria, Niger, Tsjad og Kamerun. Diffa-regionen har 302 000 fordrevne, inkludert 89 000 flyktninger fra Nigeria. 51 prosent av befolkningen kommer til å ha behov for akutt matvarehjelp i 2017 (ACAPS, desember 2016).

Norge vil gi mer bistand

Utenriksminister Børge Brende har meldt om økt norsk engasjement i den konfliktfylte Sahel-regionen. Det er blant annet planlagt en ny norsk ambassade i Mali i løpet av 2017. Oppmerksomheten vil være rettet både mot humanitær hjelp og langsiktig bistand. Å gjøre folk motstandsdyktige for klimaendringene, vil være en prioritet. Sammen med Tyskland og Nigeria er Norge vertskap for en internasjonal giverkonferanse i Oslo i slutten av februar. Norges økte engasjement i Sahel er en del av regjeringens satsing på «sårbare stater».

USA STENGER GRENSENE FOR FLYKTNINGER

I USA har nyinnsatte president Trump avgjort at alle flyktninger nektes adgang til USA for en periode på 120 dager, og syriske flyktninger stenges ute på ubestemt tid. Det innføres også generelt innreiseforbud i 90 dager for personer fra syv muslimske land. Avgjørelsen er foreløpig midlertidig, men den kan vare lenge. Dette skjer midt i den verste flyktningkrisen verden har sett siden andre verdenskrig. Caritas Norge mener flyktningforbudet er et alvorlig angrep på enkeltindividet, på internasjonale forpliktelser og på det humanitære samarbeidet. Mennesker på flukt fra terror og krig må møtes med rettferdighet og medmenneskelighet, ikke intoleranse og diskriminering.

Foto: Caritas Internationalis

FARC LEGGER NED VÅPNENE

Foto: Caritas Internationalis

FARC geriljaen i Colombia legger ned våpnene i disse dager. Innen sommeren skal alle våpen være under FNs kontroll, og flere tusen geriljasoldater vil være godt i gang med overgangen til et sivil liv. Etter fire år med intense forhandlinger, med god hjelp fra norske forhandlere, og en meget fortjent fredspris til Colombias president Juan Manuel Santos, er drømmen om fred i Colombia innen rekkevidde. Caritas har siden 1998 jobbet for en forhandlet løsning på konflikten i Colombia. Målet er nådd. Nå skal vi bidra til å bygge freden.

DUTERTE BRYTER FREDSFORHANDLINGENE

Reuters/Czar Dancel

Filippinenes president Rodrigo Duterte har avbrutt de norskstøttede fredsforhandlingene med Den nasjonale demokratiske Fronten (NDFP) og utstedt arrestordre på flere av deres forhandlere.

En ny forhandlingsrunde var planlagt i Oslo i april. Duterte avlyser videre fredssamtaler etter at den væpnede delen av NDFP, New Peoples Army (NPA), valgte å bryte den ensidige våpenhvilen som ble erklært i august 2016. Det skyldes gjentatte trefninger med den filippinske regjeringshæren. Norge har vært tilrettelegger for fredsprosessen mellom den filippinske regjeringen og Den nasjonale demokratiske fronten (NDFP) siden 2001. Det har nettopp vært forhandlinger i Roma (19.-26. januar) hvor det ble gjort fremskritt på flere områder. Bruddet i fredssamtalene bekymrer Caritas. Caritas Norge har arbeidet på Filippinene siden 80-tallet. Caritas støtter den Den filippinske fredsplattformen, som har poengtert viktigheten av en demobilisering i konfliktområdene i forbindelse med de nåværende forhandlingsrundene, nettopp for å forhindre at konflikten eskalerer.

NY REKORD FOR ADVENTSAKSJONEN

Ungdommene i Norges Unge Katolikker (NUK) satte ny innsamlingsrekord under fjorårets Adventsaksjon. 633 709 kroner samlet de inn til Caritas Norges utdanningsprosjekter i Vietnam for barn og ungdom som har falt utenfor det offentlige utdanningssystemet.

Karitativ leder i NUK, Mathias Ledum syns det har vært fint å se hva lokallagene har fått til.

– 27 menigheter og de fem katolske skolene i Norge har deltatt. Adventsaksjonen har blitt en samlende aktivitet. Det har vært samlet inn penger under kirkekaffen så vel som på gata. Oppfinnsomheten har vært stor. Mange har kombinert konfirmasjonshelger og temakvelder med innsamling til aksjonen, forteller han.

Generalsekretær i Caritas, Martha Rubiano Skretteberg, takker NUK for en fantastisk innsats, og gratulerer dem med et resultat som slår alle tidligere rekorder. De generøse bidragene som er samlet inn vil gi nye muligheter og styrket fremtidshåp for sårbare barn i Vietnam, sier hun.

På bildet er det ungdommer i St. Johannes menighet i Oslo som selger boller til kirkekaffen. (Foto: NUK)

TØFF VINTER FOR FLYKTNINGER I EUROPA

Foto: Caritas Internationalis

De har reddet seg ut av konfliktområder i Afghanistan, Syria, Pakistan og Irak, men har denne vinteren risikert livet i Europa på grunn av kulde og dårlige boforhold. Temperaturen har noen steder vært under 20 minusgrader, likevel har tusenvis vært tvunget til å sove utendørs, i leirer og i forlatte bygninger som holder en innendørstemperatur på under null. Særlig i Hellas, Serbia og andre steder sør-øst i Europa har situasjonen vært alvorlig.

De verste forholdene i Hellas var nord i landet. Folk kunne hverken drikke vann eller vaske seg fordi vannet var frossent. Caritas leverte flaskevann, slik at de kunne lage seg suppe eller te. De har ingen oppvarming, forteller Maristella Tsamatropoulou, kommunikasjonsrådgiver for Caritas Hellas.

Også i Serbia har Caritas vært bekymret for hvordan de 7500 flyktningene, som sitter fast nær den ungarske grensen, skulle komme seg gjennom kuldeperioden.

– Leirene har vært overfylte, så mange måtte sove ute under åpen himmel. Caritas har gitt dem mat, kler og medisinsk hjelp, forteller Daniel Bombardi, Caritas Italia's koordinator i Serbia.

INTERNASJONAL BØNNEDAG MOT MENNESKEHANDEL

Foto: Magnus Aronson/Svenska kyrkan

I anledning den internasjonale bønnedagen mot menneskehandel 8. februar, rettet Caritas oppmerksomheten mot en kriminell aktivitet og global tragedie som ødelegger livene til millioner av mennesker.

Caritas oppfordrer alle europeiske land og EU til å fullt ut ratifisere og implementere Europarådets konvensjon om tiltak mot menneskehandel (Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings) og til å gjøre sitt ytterste for å takle de underliggende årsakene til menneskehandel.

– Vi lever i en verden som grunnnet konflikt, klimatrusler og økt fattigdom gjør stadig flere mennesker utsatt for grov utnyttelse og slaveri. Barn og voksne tvinges til å arbeide under uverdige forhold uten lønn eller frihet til å forlate arbeidsplassen, og alt for mange blir utsatt for systematiske seksuelle overgrep. Også i Norge finnes fortsatt slaveriet, både i vanlige yrker og blant prostituerte forekommer menneskehandel, sier Per Wenneberg, innenlandsleder i Caritas Norge.

Les mer om disse sakene på
www.caritas.no

UNGDOM MED TRO PÅ EN BEDRE FREMTID

Av Aron Halfen, programkoordinator i Caritas Norge

De har vokst opp med krig, men har klare meninger om hva som skal til for å skape fred. Les om programkoordinator Aron Halfens møte med colombianske ungdommer.

Her er ungdommene Maria, Marlon og Alejandro med sin prosjektkoordinator Carolina fra Ficonpaz. Bildet er tatt i utkanten av en marginalisert forstad med Bogotá i bakgrunnen. (Foto: Caritas Norge)

Colombia har vært preget av en 50 år lang konflikt med FARC som endelig har munnet ut i en fredsavtale, men det er fortsatt en vei å gå for en varig og rettferdig fred i landet. Caritas er engasjert i programmer som skal bidra til en positiv utvikling fremover. Helt sentralt står alternativer for ungdom.

Jeg var på prosjektbesøk i Bogotá i midten av januar og hadde et oppløftende møte med ungdommer vi støtter gjennom vårt program for utvikling i konfliktsituasjoner. Dette er

ungdommer som kommer fra, eller er engasjert i fattige og marginaliserte bydeler dominert av gjenger og alvorlig kriminalitet. Noen av dem har selv vært gjengmedlemmer, lokket inn med lovnader om raske penger. Men gjennom Caritas' program har de nå fått et alternativ til en hverdag preget av brutalitet og vold. Hos Caritas får ungdommene tilbud om utdanning, sosiale aktiviteter og psykososial støtte.

Under mitt opphold var det spesielt tre unge lærerstudenter som markerte seg

med sitt engasjement og sin kjennskap til utfordringene i sine bydeler og for sin generasjon. Det er inspirerende å møte unge mennesker som engasjerer seg for andre, for sine lokalsamfunn og tar på seg oppgaver som ofte er både krevende og risikable. Kirken og Caritas er de eneste som kan drive organisert arbeid i de mest voldelige og utsatte områdene i Bogotá og Medellín. Men det hjelper. Flere av områdene har blitt mye sikrere og mer levelige de siste årene. Her følger en kort presentasjon av ungdommene:

Marlon Rivera, 20 år fra Bogotá.

Marlon får støtte gjennom programmet til å ta høyere utdanning. Han vil bli lærer og er allerede i gang med det sjuende semesteret ved Universitetet «Francisco José de Caldas» i Bogotá. Han spesialiserte seg innen samfunnsvitenskap og ønsker å bruke rollen som lærer til å forandre Colombia i en positiv retning. Troen på at dette er mulig er grunnen til at han ble med i programmet vårt og ungdomsbevegelsen JAFET – Jóvenes animadores con una fe transformadora/engasjert ungdom som tror det er mulig å forandre verden

Marlon, kan du fortelle litt om hvor du kommer fra og hvilke utfordringer dere har der?

– Jeg er fra et område som kalles Bosa. Her bor det mange mennesker som har status som internt fordrevne og andre ofre for den voldelige konflikten som har preget landet. Myndighetene har tatt lite ansvar og lokalsamfunnet er preget av vold og voldelige historier. Vi har store utfordringer knyttet til gjenger, vold og narkotika. Dette rammer spesielt ungdommen.

Var det dette som fikk deg til å bli engasjert i JAFET?

– Ja, å endre denne triste situasjonen er vår drøm og vårt mål. Vi tror det er mulig ved å organisere oss i JAFET og med den hjelpen vi får fra Caritas. Nå befinner vi oss i en postkonflikt, eller post-avtale situasjon, som er ny for Colombia. Vi ønsker å fokusere på å styrke lokalsamfunn, fremme sosiale prosesser og utvikle landet i en retning hvor vi får mer selvbestemmelse og hvor alle hjelper hverandre.

Maria Camila Santa, 19 år fra Bogotá

Maria studerer også for å bli lærer og har et brennende sosialt engasjement. Hun blir rød i kinnene når hun snakker om alt fra urfolks rettigheter, kvinners rettigheter og den muren som mange har bygget rundt seg etter å ha levd et liv i en voldelig konflikt. En konflikt som har rammet alle på samfunnsnivå og mange ekstra hardt som familier og enkeltindivider. Hun mener at det å bo i Colombia er som å bo i et land av drømmere. Det er mange som jobber hardt og dedikert for landet sitt og for fred.

Maria, kan du fortelle litt om arbeidet JAFET gjør og utfordringene der hvor du er engasjert?

– Vi ser det som vårt mål i JAFET å jobbe for å forandre våre lokalsamfunn gjennom sosialt arbeid på en måte som forebygger vold og skaper fred. Jeg er engasjert i en gruppe som jobber i Bosa Sør, med utfordringer knyttet til internt fordrevne, urfolk og fattigdom. Vi ønsker først og fremst og bli godt kjent med vårt lokalsamfunn og finne rom hvor vi kan bli hørt og bidra til en positiv endring.

Hva er det som motiverer deg til å jobbe med en ungdomsbevegelse som JAFET?

– Jeg opplever at Colombia, i den postkonflikt-situasjonen vi nå befinner oss i, har et stort behov for en bevegelse der mange går sammen med et felles mål om å forandre vårt land. Det kommer til å bli mange kamper fremover og jeg tror det kan bli for tøft uten en bevegelse som JAFET. Det er nødvendig med en felles plattform og vi må ha et klart mål for å ikke gå oss vill på veien. Det er dette som motiverer meg og som gjør at jeg har stor tro på JAFET: Hender, hjerter og hoder som står klare for en positiv forvandling.

Alejandro Guenero Cubedes, 20 år fra Bogotá

Alejandro har en drøm om å løfte JAFET inn i academia gjennom sin lærerutdanning. Han ønsker å være en lærer som fremmer kjærligheten til hele menneskeheten og han drømmer om at barna i hans nabolag skal kunne få oppfylt sine drømmer.

Hvilke drømmer har du for JAFET og hva mener du er det viktigste for ungdomsbevegelsen?

– Den store drømmen til JAFET og min gruppe, Michel, er å gjenskape «den store familien som rommer hele menneskeheten». Det er en bevegelse som vil løse utfordringene knyttet til sult, krig, mangelen på utdanning, mangel på helsetjenester og mangelen på steder hvor barn kan leke. Men dette er en drøm som krever at vi kjemper hver dag og som utspiller seg i hvert kvartal, hver bydel, hver by og i verden i sin helhet.

Hvordan kjemper dere denne kampen fra dag til dag for å oppnå drømmen?

– Vi har et spesielt fokus på å utvikle ledere som kan bidra til å mobilisere andre ungdommer og lokalsamfunnene hvor de er engasjert. Det er viktig at vi har en tilknytning til lokalsamfunnet og får folkene der til å samarbeide og gå sammen med oss for en bedre fremtid. Utdanning er viktig, men for å sitere Paulo Freire «Utdanning endrer ikke verden, den endrer personen som skal endre verden».

INTEGRERINGEN I NORGE GÅR FOR LANGSOMT

Av Anders Stenersen, flyktningrådgiver i Caritas Norge

Idealet er rask integrering, men i Norge går det langsomt, skriver flyktningrådgiver Anders Stenersen i Caritas Norge i denne artikkelen.

På et asylmottak utenfor Oslo sitter Jamal klar for individuell veiledning med Caritas angående sine arbeids- og utdanningsmuligheter. Han har akkurat fått oppholdstillatelse, og er spent på hva fremtiden kan bringe i Norge. Jamal forteller på arabisk at han ble tilbudt doktorgrad på et universitet i Syria, men han måtte flykte fra bomber og stridsvogner. Han har gode resultater fra en mastergrad i genetikk og

ønsker å fortsette på sin akademiske karriere. Jamal har gjort litt research; han vil ta doktorgraden på NTNU i Trondheim. Vi forteller Jamal at han bør kontakte tolk og oversette utdanningsdokumentene sine fra arabisk, for så å søke NOKUT om godkjenning av utdannelsen – dette kan ta litt tid, sier vi forsiktig. Han sperrer øynene opp: «Har jeg sittet her og kjedet meg i elleve måneder uten at noen har fortalt meg dette!?».

Det viser seg at det er mye grunnleggende informasjon Jamal ikke har fått mens han har bodd på asylmottaket. Det er første gang han hører om godkjenning av utdanning, og han har heller ikke fått informasjon om introduksjonsprogrammet eller krav til norsk og engelskkunnskaper i det norske utdanningssystemet. Hvordan skal denne høyst kompetente fyren klare å komme seg raskt ut i arbeid eller utdanning?

Anders Stenersen holder arbeidslivskurs ved Hobøl asylmottak (Foto: Herman Dreyer/Caritas Norge)

Caritas gir veiledning

Caritas Norge startet våren 2016 et prosjekt som handler om å gi arbeids- og karriereveiledning til flyktninger i asylmottak, for å forberede dem på et liv som student eller arbeidstaker i kommunen hvor de blir bosatt. I samarbeid med over 50 frivillige, har Caritas holdt kurs på 28 mottak og har vært i kontakt med over 4000 kunnskapstørste flyktninger.

Vi er glade for at vi får mulighet til å bidra med viktig informasjonsarbeid til nyankomne flyktninger, men vi er bekymret over hvor lite informasjon mange av dem får på asylmottakene utenom møtene med oss.

Det råder bred enighet blant byråkrater og politikere om at nøkkelen til god integrering er hurtig integrering. Direktøren i NAV, Sigrun Vågeng, har uttalt: «I NAV mener vi at den beste form for integrering er å få folk i jobb. Og da har vi en fiende, og det er tiden». Sylvi Listhaug har gjentatte ganger understreket at asylsøkere må raskt ut i arbeid når de har fått opphold. «Det handler om å starte tidligere med integreringen», sa Listhaug da hun la frem

integreringsmeldingen for åtte måneder siden.

Gode intensjoner

Asylmottakene har en viktig rolle som dørstokk til det norske samfunnet. Dersom asylsøkerne mottar nødvendig informasjon der, står de bedre rustet til å komme seg tidlig ut i arbeidslivet eller utdanningssystemet. På tross av et rundskriv fra UDI med gode intensjoner, erfarer Caritas at de fleste ikke har fått nødvendig informasjon om sin fremtid i Norge. Noen asylmottak driver rett og slett ikke med det.

Caritas foreslår at myndighetene får opp farten, for å lykkes med integrering av nyankomne flyktninger. Generell informasjon om utdanning og karriere bør komme tidligere i asylprosessen, slik at folk som Jamal får sjansen til å få oversikt over sine muligheter.

Bør samarbeide med frivillige

For å lykkes med dette, kan samarbeidet med frivillige organisasjoner om informasjonsarbeid styrkes. Primæroppgaven til asylmottakene er innkvartering – det har vist seg at det kan være fornuftig å skille oppdragene.

Dersom organisasjoner som ikke står på lønningslistene til asylmottaket driver informasjonsarbeidet, vil man kunne tilby et kursopplegg som er mindre sårbart når mottak legges ned eller opprettes avhengig av flyktningstrømmen.

Et gjennomført kursopplegg driftet av spisskompetente organisasjonsansatte i samarbeid med frivillige, kan respondere på raske endringer i antallet asylsøkere som kommer til Norge, uavhengig av bemanningssituasjonen i asylmottakene. Dessuten kan frivillighet virke integrerende i seg selv.

Langsom integrering gjør at folk mister motivasjon og kompetanse. Vi trenger at det bygges opp et fleksibelt system der alle flyktninger som sannsynligvis får oppholdstillatelse får viktig tilpasset informasjon om det norske samfunnet på et tidlig stadium i asylsøkerprosessen. Myndighetene gjør mye bra for integreringen, men vit at det ikke går så fort ennå.

Caritas Norge startet våren 2016 et prosjekt som handler om å gi arbeids- og karriereveiledning til asylsøkere i asylmottak. (Foto: Herman Dreyer)

Besøksadresse:

Caritas Norge
Storgata 38
0182 Oslo

Postadresse:

Caritas Norge
Postboks 9277
Grønland
0134 Oslo

Kontaktinformasjon:

caritas@caritas.no
www.caritas.no
tlf: 23 33 43 60

FASTEAKSJONEN 2017

- En verden uten sult er mulig

Foto: Catherine Trautes / Caritas Norge

Rett til mat, rett til
UTVIKLING

DU KAN HJELPE!

SMS: Send FOOD til 2160 (200,-)

VIPPS: 12135. Merk innbetalingen FOOD

GAVEKONTO: 8200 01 93433

